

OTAVA

Vuosikertomus
2023

Sisältö

4

Katsaukset

8

Otavan tähtihetket
2023

10

Konsernirakenne

11

Avainluvut

12

Hallitus

13

Organisaatio

14

Hallituksen
toimintakertomus

18

Tuloslaskelma

19

Tase

21

Rahoituslaskelma

22

Konsernitilinpäätöksen
laadintaperiaatteet

24

Tilinpäätöksen
liitetiedot

35

Tilinpäätöksen ja
toimintakertomuksen
päiväys ja
allekirjoitukset

Lukemisen edistäminen on Otavan ydin

Otavan tehtävänä on yli 130 vuoden ajan ollut sivistyksen ja suomalaisen kulttuurin rakentaminen. Otavan historian alkuaikoina Suomella oli vahva tarve profloittaa irti Venäjästä itsenäiseksi kansakunnaksi, jolla on oma kieli ja kulttuuri. Otavalla oli oma roolinsa tässä. Suomalaisista tulikin lukijakansaa, ja kirjallisuuden tuntemusta on arvostettu.

Nyt ympyrä on sulkeutunut: vuonna 2023 Suomesta tuli Naton jäsen. Olemme yksiselitteisesti osa länsimaita ja länsimaisen kulttuurin piirissä. Tässä uudessakin ajassa pieni kansakunta tarvitsee vahvan oman kulttuurin.

Suomalaisten lukuharrastus on vähentynyt ja erityisesti lasten lukuinto on laantunut. Silti maassamme nostetaan kirjojen arvonnäköalaa. Esimerkiksi Norjassa kirjoista ei makseta lainkaan arvonnäköalaa ja Ruotsissa suojellaan omaa kieltä ja kulttuuria niin, että kirjoja verotetaan yleistä arvonnäköalaa huomattavasti alhaisemmalla veroprosentilla.

Vuoden 2023 aikana yhteiskunnalliseen keskusteluun nousivat Suomen laskeneet PISA-oppimistulokset. Pudotus on ollut nopeaa ja erityisen paljon pudotusta on koululaisten lukutaidossa. Tieto on hälyttävä: jos oppilas ei opi kunnolla lukemaan, hän ei pysty myöskään opiskelemaan muita aineita. Lasten lukemisen edistäminen onkin yksi tärkeimmistä keinoista vaikuttaa oppimistuloksiin.

Suomen erityisvahvuus on ollut korkeasti koulutetut opettajat. Opettajankoulutus on edelleen laadukasta, mutta tutkimusten mukaan opettajien autonomiaa on rajattu liikaa ja heidän roolinsa opetuksessa on liian pieni.

Olemme Otavassa olleet huolissamme lasten lukuinnon vähentymisestä. Olemme tarttuneet ongelmaan jo ennen korona-aikaa ja olemme toteuttaneet erilaisia toimenpiteitä lasten lukuharrastuksen lisäämiseksi.

Otavan mission mukaisesti työskentelemme sen puolesta, että suomalaiset ovat jatkossakin lukijakansaa, että luemme suomenkielisiä lehtiä ja kirjoja ja opiskelemme suomen kielellä.

Tämä tehtävä ei koskaan ole ollut niin ajankohtainen kuin nyt.

Kuten Alvar Renqvist lausui yli sata vuotta sitten: ”Tietoisuus siitä, että vaikka yhtiömme onkin tavallinen osakeyhtiö, jonka toiminnan täytyy olla järjestetty niin, että se tuottaa voittoa, jotta jatkuva toiminta kävisi mahdolliseksi, on se samalla ylevien tarkoituksien palveluksessa, joiden menestyminen on mitä tärkeimmässä yhteydessä kansamme menestymisen kanssa kokonaisuudessaan. Tämä tietoisuus on elähtänyt kaikkia tekemään parastansa yhteisen asian hyväksi.”

Kiitän koko henkilökuntaa työstä yhteisen asian hyväksi!

HENRIK EHRNROOTH
Hallituksen puheenjohtaja

Lasten lukemisen
edistäminen on
yksi tärkeimmistä
keinoista vaikuttaa
oppimistuloksiin.

Yhdessä tekemällä tulokseen

otava menestyi vuonna 2023 taloudellisesti erittäin hyvin ja ennusteita paremmin. Vuodesta ei odotettu helppoa, sillä sekä markkinatilanne että toimintaympäristömme olivat haasteellisia. Suomen talous oli taantumassa. Lisäksi korkojen nousu, inflaatio sekä kuluttajien epävarmuus ja käyttäytymisen muutokset tekivät taloudellisesta tilanteesta vaikeasti ennustettavan.

Perheyriksenä Otavan tulevaisuus on kuitenkin vakaa ja menestyksemme omissa käsissämme.

Hyvä tulos syntyi kaikissa liiketoiminnoissa hyvin tehdystä työstä, josta haluan kiittää koko Otava-konsernin henkilökuntaa. Yleisessä kirjallisuudessa tulos oli hyvä. Otava Oppimisen palveluissa on investoitu vahvasti digitaalisuuteen, erinomaisin tuloksin. Suomalaisen Kirjakaupan suurin myyntisesonki, jouluku, sujui kohtuullisen hyvin ja yhtiön tulospaarannus oli merkittävä. Otavamediassa saatiin aikaan hyvä tulos, ja mediamyynti menestyi muuta markkinaa paremmin. Kirjapainon tuloksessa näkyi painettujen oppimateriaalien määrän pieneneminen. Jotta menestymme myös jatkossa, on kaikkien liiketoimintojen toiminnan oltava tuloksellista.

Vuosien 2022 ja 2023 vaihteessa Otava investoi osuuteen lukuaiikapalveluita tarjoavasta Storytelistä. Jouluku-tammikuussa 2023–2024 tehdyillä

kaupoilla Otava hankki noin 10 prosentin osuuden Enento Oy:stä. Enenton pääliiketoimintana on luottotietopalveluiden tarjoaminen pohjoismaisilla markkinoilla. Alma Median osakkeista tehtiin kesällä pakollinen julkinen ostotarjous, ja Otavan omistusosuus kohosi 31,18 prosenttiin.

Tekoäly murtautui vuonna 2023 toden teolla ihmisten tietoisuuteen. Otavan eri liiketoiminnoissa on tehty kokeiluja tekoälyn hyödyntämisestä sekä tarjottu henkilöstölle koulutusta sen käyttöön. Tulemme hyödyntämään uusia teknologioita entistä enemmän ja hankimme lisää digitaalista osaamista. Tekoälyn tuomia mahdollisuuksia täytyy tarkastella avoimin mielin ja myös punnittava sen hyötyjä esimerkiksi prosessien sujuvoittamisessa. Vaikka tekoäly on jo kirjoittanut kirjoja, on epätodennäköinen vaihtoehto, että se alkaisi tehdä sisältöjä.

Syksyllä tehtiin päätös Otavamedian muutosta Uudenmaankadun historiallisiin tiloihin. Päätös otettiin vastaan innolla. Yhteiset tilat tarjoavat uudenlaisia mahdollisuuksia kohtaamisiin ja yhdessä tekemiseen. Yhteistyö eri toimintojen välillä tulee varmasti syvenemään.

ALEXANDER LINDHOLM
Otava Oy:n toimitusjohtaja

Perheyriksenä
tulevaisuutemme
on vakaa ja
menestyksemme
omissa käsissämme.

Otavan tähtihetket 2023

03/2023

Otava Oppimisen palveluissa aloitettiin alkuvuonna Otavan tähänastisen historian suurin digi-investointi, jonka myötä Oppimisen palvelut tulee saamaan uuden sovelluksen oppimateriaalien tuotantoon, julkaisuun ja käyttöön.

Kuva: Petri Anttila

01/2023

Eva Reenpää aloitti 1.1.2023 Kustannusosakeyhtiö Otavan toimitusjohtajana, kun pitkän ja menestyksekkään uran kustantamossa tehnyt Pasi Vainio siirtyi kirjakauppiaksi Ruovedelle.

05/2023

Suomen Kuvalehden toimittaja Petri Pöntinen valittiin vuoden 2022 aikakausmediatoimittajaksi Editkilpailussa. Parhaita aikakausmedian tekijöitä ja toteutuksia palkittiin 12 toimituksellisessa ja kolmessa markkinoinnillisessa sarjassa.

2023

TAMMI

HELMI

MAALIS

HUHTI

TOUKO

KESÄ

01-02/2023

Yksi vuoden kohutuimmista kirjoista, Sussexin herttuan, prinssi Harryn muistelmateos Spare, Varamies, julkaistiin suomeksi 19. tammikuuta. Se oli tammikuun myydyin tietokirja. Äänikirja julkaistiin helmikuun alussa.

06/2023

Otavan ensimmäinen vastuullisuusraportti julkaistiin. Vuoden 2023 aikana uusittiin myös konsernin vastuullisuusorganisaatio. Tavoitteena on tehdä suunnitellumpaa ja tavoitteellisempaa vastuullisuustyötä.

WordDive

07/2023

Otavamedia Oy osti enemmistön kielten itseopiskelupalvelua tuottavasta WordDive Oy:stä. Otavamedian omistajuus vahvistaa mahdollisuuksia kasvattaa WordDive-brändin tunnettua sekä kehittää WordDive-palvelua.

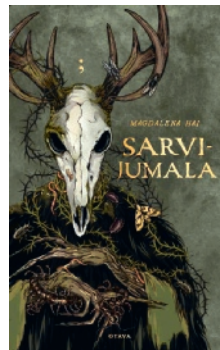
08/2023

Syksy aloitettiin yhteisessä konsernipäivässä. Tekoäly ja sen mukanaan tuomat mahdollisuudet olivat vahvasti esillä puheenvuoroissa.

10/2023

Ensimmäinen Otavamedian muutto -työpaja järjestettiin lokakuussa Triplassa.

Pienryhmissä keskusteltiin lähityön rytmittämisestä, yhteisöllisyydestä sekä yhdessä tekemisestä. Muuton suunnittelu eteni ripeästi syksyn edetessä.

11/2023

Lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-palkinnon voitti Magdalena Hai teoksellaan Sarvijumala. Teos on nuorille suunnattua hyttävää kauhua. Sarvijumala äänestettiin myös yleisön suosikiksi.

HEINÄ

ELO

SYYS

LOKA

MARRAS

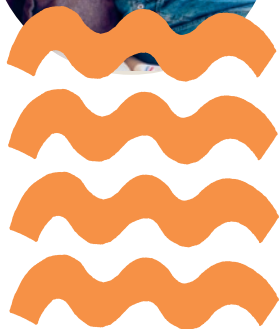
JOULU

2024

09/2023

Kustannusosakeyhtiö Otava ja Otava Oppimisen palvelut haluavat kannustaa koululaisia lukemaan enemmän, ja käynnistivät valtakunnallisen alakoululuokille suunnatun Tähtipöytä-lukukilpailun.

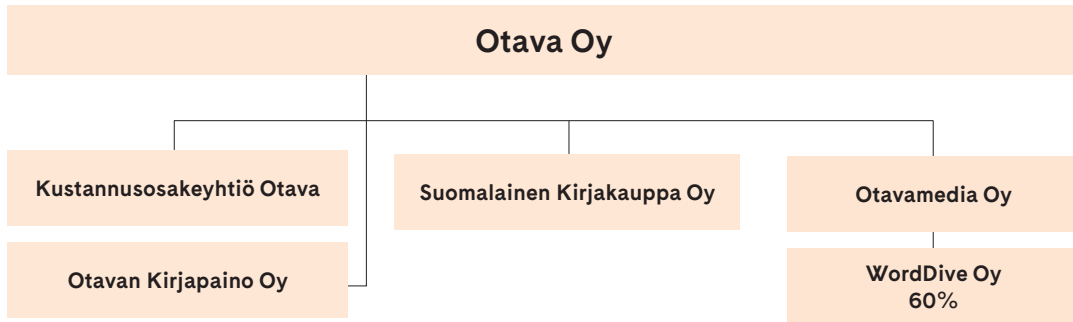

TUUMA
TYÖN ALLA

12/2023

Tekniikan Maailman oma Tuuma-tekoäly näki päivänvalon. Tuuma etsii vastauksia sille esitettyihin kysymyksiin Tekniikan Maailman artikkeleista.

Konsernirakenne

Otava on suurin päätoimialoillaan Suomessa

KONSERNIN liiketoiminnalliset pääyhtiöt ovat Kustannusosakeyhtiö Otava, Suomalainen Kirjakauppa Oy ja Otavamedia Oy. Toiminta alkoi vuonna 1890 perustetussa Kustannusosakeyhtiö Otavassa, joka aloitti kirjapainotoiminnan 1908 ja aikakauslehtikustantamisen 1916 (Suomen Kuvalehti).

Otava on ollut perustamassa Otavamedia Oy:tä (alkujaan Yhtyneet Kuvalehdet Oy) vuonna 1934 ja Suuri Suomalainen Kirjakerho Oy:tä vuonna 1969. Vuonna 2011 Otava Oy osti Suomalainen Kirjakauppa Oy:n osakekannan. Konserni investoi verkkoliiketoimintaan ostettuaan NettiX Oy:n vuonna 2006 ja Ampparit Oy:n vuonna 2012. Ampparit Oy fuusioitiin NettiX Oy:hyn vuonna 2019. NettiX Oy:n osakekanta myytiin Alma Media Oy:lle vuonna 2021.

Konsernin emoyhtiö on Otava Oy. Konserni on yksityinen, itsenäinen, riippumaton ja vakavarainen mediatalo.

Konsernin kirjankustantamisen pääyhtiö on Kustannusosakeyhtiö Otava. Yhtiön toimialana on suomenkielisen kaunokirjallisuuden ja tietokirjojen sekä oppimisen palvelujen tuottaminen ja oppimateriaalien kustantaminen. Vuoden 2006 alusta liiketoiminta-alueeseen on kuulunut myös Like Kustannus Oy, vuodesta 2014 Kustannusosakeyhtiö Moreeni, vuodesta 2015 F-Kustannus Oy, vuodesta 2016 Kustannusosakeyhtiö Nemo ja vuodesta 2019 alkaen Satukustannuksen kustannustoiminta. Vuoden 2020 aikana Kustannusosakeyhtiö Otava osti Kariston kustannustoiminnan ja Atena Kustannus Oy:n. Otavan oppimisen palvelujen osana ovat olleet Finn Lectura Oy vuodesta 2018 alkaen ja Cloubi Oy vuodesta 2020 alkaen. Kaikki yhtiömuodossa ostetut kustantamot on fuusioitu Kustannusosakeyhtiö Otavaan, joka on suurin kirjankustantaja Suomessa. Otavan Kirjapaino Oy on monipuolinen ja nykyaikainen kirjapaino ja sitomo, joka valmistaa kirjoja

useille suomalaisille ja ulkomaalaisille kustantajille. Kirjapainon tuotantolaitokset sijaitsevat Keuruulla.

Suomalainen Kirjakauppa Oy harjoittaa kirjojen vähittäismyyntiä. Yhtiöllä on 58 kirjamyymälää ja verkkokauppa suomalainen.com. Myymäläverkosto kattaa koko Suomen. Suomalainen Kirjakauppa Oy on alan suurin toimija ja osana sen toimintaa on myös Suuri Suomalainen Kirjakerho.

Otavamedia Oy harjoittaa aikakaus- ja asiakaslehtien kustannus- ja julkaisutoimintaa. Otavamedia on toimialallaan suurin Suomessa. Vuonna 2015 Asiakasviestinnän toiminta laajeni Otavamedia Oy:n ostettua MCI Press Oy:n ja Alma 360 Oy:n osakekannat. Asiakasviestintäyksikkö toimii nykyisin osana Otavamedia Oy:tä Otavamedia Sisältömarkkinointi -nimellä. Vuonna 2023 Otavamedia Oy osti 60 prosenttia WordDive Oy:stä, joka tarjoaa kielten itseopiskelupalveluita.

Avainluvut

KONSERNI	2023		2022		2021		2020		2019	
TULOS	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%
Liikevaihto	232,8		239,6		255,3		277,7		286,2	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	17,1	7,3	8,8	3,7	142,6	55,9	31,6	11,4	31,4	11,0
Poistot konserniliikearvosta ja liiketoimintojen hankintamenoista	1,2	0,5	1,6	0,7	16,6	6,5	8,8	3,2	8,8	3,1
Liikevoitto	16,8	7,2	8,0	3,3	127,0	49,8	24,0	8,6	23,5	8,2
Tulos ennen veroja	25,3	10,9	15,7	6,5	125,7	49,2	32,1	11,6	23,0	8,0
Tilikauden voitto	21,3	9,2	14,2	5,9	121,1	47,4	26,5	9,6	17,3	6,0
Liiketoiminnan rahavirta	40,6	17,4	20,7	8,6	34,2	13,4	51,1	18,4	35,5	12,4
TASE JA KANNATTAVUUS										
Investoinnit	56,3		15,3		5,0		12,5		10,9	
Oma pääoma	351,3		342,0		343,6		234,8		215,3	
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,0		0,0		9,5		60,6		34,3	
Lyhytaikainen vieras pääoma	110,0		74,6		83,7		98,4		85,2	
Omavaraisuusaste %	81,1		87,9		83,9		63,7		69,0	
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,4		4,5		37,6		11,3		9,0	
Oman pääoman tuotto %	6,0		4,1		41,9		11,8		8,2	
Konsernin henkilöstö keskimäärin	869		958		987		1034		1102	
KIRJANKUSTANTAMINEN										
Liikevaihto	80,2		78,8		77,9		72,3		70,4	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	10,0	12,5	5,5	7,0	12,6	16,1	11,9	16,5	11,8	16,7
Toimintavolyymit:										
Julkaistut nimikkeet, painetut	692		811		771		673		585	
Julkaistut nimikkeet, sähköiset	1179		1864		2012		1089		914	
Myytyjä kirjoja, milj. kpl	10,1		9,8		8,5		6,5		5,6	
Kirjapainon tuotanto, milj. kpl	4,2		5,1		5,7		4,9		5,7	
KAUPPA										
Liikevaihto	85,7		89,9		102,2		111,6		120,2	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	-1,2	-1,4	-4,2	-4,7	1,3	1,3	4,1	3,6	2,8	2,3
Toimintavolyymit:										
Asiakasmäärät	4,6		4,7		4,8		5,2		5,9	
Myytyjä kirjoja, milj. kpl	2,6		2,8		3,5		4,0		4,5	
MEDIA										
Liikevaihto	75,7		80,7		82,9		85,9		90,5	
Operatiivinen liikevoitto (EBITA)	10,6	14,0	8,9	11,1	10,4	12,6	7,4	8,6	11,0	12,1
Toimintavolyymit:										
Aikakauslehtinimikkeitä, kpl *)	119		123		136		157		156	
Lehtimyynti, vuosivolyymit, milj. kpl *)	21		23		24		25		26	

*) yleisö-, asiakas- ja verkkolehdet

Hallitus

Henrik Ehrnrooth
puheenjohtaja
JÄSEN VUODESTA 1988

Jorma Ollila
varapuheenjohtaja
VUODESTA 2022

Eva Reenpää
VUODESTA 2017

Philip Aminoff
VUODESTA 2021

Mervi Airaksinen
VUODESTA 2023

Jesse Maula
VUODESTA 2023

VARAJÄSEN

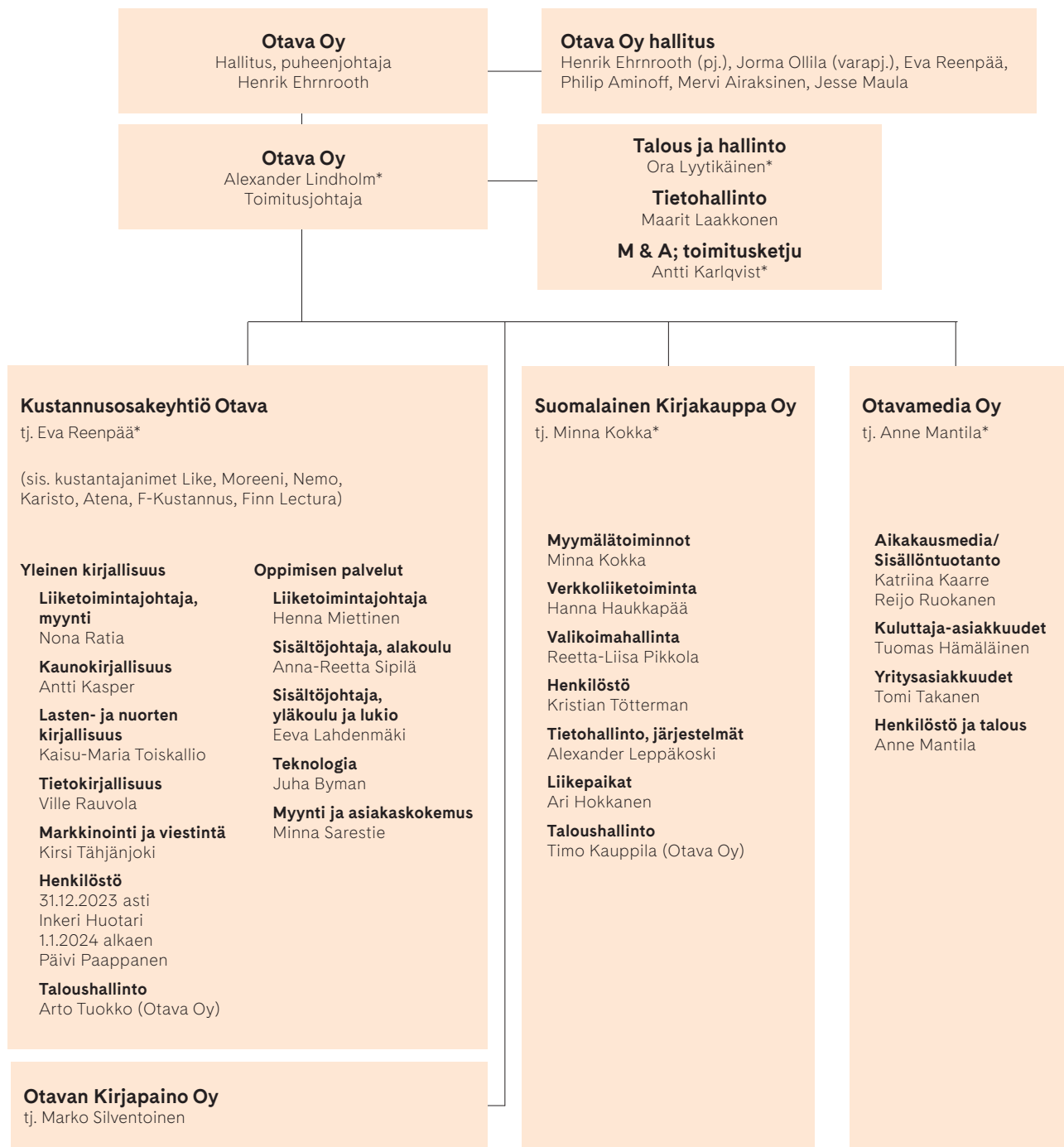

Timo Hirvonen
VUODESTA 2023

Ora Lyytikäinen
hallituksen sihteeri
VUODESTA 2006

Konsernin organisaatio 31.12.2023

* konsernin johtoryhmän jäsen

Hallituksen toimintakertomus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuoden 2023 aikana koronapandemia jäi vähemmälle huomiolle. Merkittävimmin maailman tilanteeseen vaikutti edellisvuonna alkanut ja yhä jatkuva Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Loppuvuonna Lähi-idän kriisiytyminen lisäsi maailmanpoliittista epävarmuutta. Ukrainan sodan vaikutukset talouteen ovat olleet moninaiset. Negatiiviset vaikutukset näkyivät alkuun energian hinnan nousuna ja kiihtyvänä inflaationa. Myös korkotaso kääntyi selvään nousuun. Vuoden jälkipuoliskolla sekä inflaatio että korkotason nousu taittuivat. Kuluttajien luottamus talouteen on pysynyt matalalla. Ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote laski 0,5 % vuonna 2023. Työttömyysaste on laskenut työvoiman tarjonnan vähentyessä ja se oli vuoden lopussa 7,5 %. Monet toimialat kärsivät työvoimapulasta. Vähittäiskaupan euromääräinen myynti laski ennakkotietojen mukaan vuositasolla noin 3 %. Alkuvuonna myynti oli edellisvuotta hiljaisempaa, mutta joulukuussa myynti piristyi edellisvuoden

tasolle. Verkkokaupan kasvu taittui monen kasvuvuoden jälkeen.

Heikentynyt taloudellinen tilanne on näkynyt viestintäalan kehityksessä. Kirjamyynni laski yleisessä kirjallisuudessa vajaat 2 % edellisestä vuodesta. Digitaalisen kirjamyynnin kasvu pysähtyi. Oppimateriaaleissa ja oppimisen palveluissa markkinat kasvoivat edellisvuodesta 4 %. Kasvu painottui digitaalisiin ja peruskoulun materiaaleihin. Kirjakauppojen määrä väheni edelleen. Vuoden 2023 kokonaismediamarkkinan muutos oli -2,4 %. Painettujen aikakauslehtien media-myynnin lasku jatkui (-14 %), mutta verkkomyynti kasvoi (+0,2 %). Lehdenmyynnin markkinat laskivat edelleen levikkien trendin omaisen laskun jatkuessa.

KONSERNIN JA EMOYHTIÖN LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Otava-konsernin liikevaihto laski 3 %. Otava-konsernin toimintavuoden operatiivinen tulos oli selvästi parempi kuin edellisvuonna ja sitä voidaan

Konsernin ja emoyhtiön keskeiset tunnusluvut ovat:

Konserni	2023	2022	2021
Liikevaihto, Meur	232,8	239,6	255,3
Operatiivinen liike-tulos, Meur	17,1	8,8	142,6
Oper.liike-tuloksen osuus liikevaihdosta, %	7,3	3,7	55,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,4	4,5	37,2
Oman pääoman tuotto %	6,1	4,1	41,5
Omavaraisuusaste %	81,1	87,9	83,9
Emoyhtiö			
Liikevaihto, Meur	7,2	6,2	6,4
Liike-tulos, Meur	-4,1	-2,8	151,0
Omavaraisuusaste, %	77,1	83,8	80,2

pitää olosuhteisiin nähden hyvänä. Osakkuusyh-tiönä käsitellyn Alma Median tulosvaikutus kon-serniin oli 3,4 miljoonaa euroa (tulososuus 11,9 miljoonaa euroa vähennettynä konserniliikear-von poistolla 8,5 miljoonaa euroa). Emoyhtiön tulokseen vaikuttivat Alma Media Oyj:lta saadut osingot 10,6 (8,4) miljoonaa euroa.

KONSERNIN ORGANISAATIO JA RAKENNE

Konsernin organisaatio ja yhtiö rakenne pysyivät pääpiirteissään ennallaan. Kesällä Otavamedia Oy osti 60 % WordDive Oy:n osakekannasta. Yhtiö tarjoaa kielten itseopiskelupalveluita.

Kustannusosakeyhtiö Otavan toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.1.2023 alkaen Eva Reenpää. Edellis-vuonna aloitettu hallintouudistus tuli kokonaisuudessaan voimaan ja sekä nimitysvaliokunta että osakasneuvosto aloittivat toimintansa. Tilivuoden päättymisen jälkeen Otavamedia Oy:n henkilö-kunta muutti Uudenmaankadun kiinteistöön.

KIRJANKUSTANTAMINEN

Kustannusosakeyhtiö Otavan liikevaihto oli 77,2 (73,8) miljoonaa euroa, jossa oli kasvua 5 %. Operatiivinen liiketulos oli 10,4 (6,3) miljoonaa euroa eli 13,5 % (8,5 %) liikevaihdosta. Yhtiön tulos parani tehostamistoimien seurauksena. Otavan Kirjapaino Oy:n liikevaihto supistui volyymin laskun myötä ja operatiivinen tulos heikkeni.

KAUPPA

Suomalainen Kirjakauppa Oy liikevaihto laski 3 % ja oli 85,7 (87,9) miljoonaa euroa. Opera-tiivinen tulos parani saneeraustoimenpiteiden ansioista edellisvuodesta merkittävästi ja oli -1,2 (-4,1) miljoonaa euroa. Heikko kulutuskysyntä vaikutti myyntiin. Tilikauden lopussa myymälöitä oli 58.

MEDIA

Otavamedia Oy:n liikevaihto laski 7 % ja oli 75,0 (80,7) miljoonaa euroa. Lehtien tilausmyynti ja

mediamyynti laskivat. Operatiivinen liiketulos parani kustannuksien karsimisen myötä ja oli 11,0 (8,9) miljoonaa euroa eli 14,6 % (11,1 %) liike-vaihdosta.

TASE, INVESTOINNIT JA RAHOITUSASEMA

Taseen rakenne pysyi osapuilleen ennallaan. Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 81,1 % (87,8 %).

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tilivuonna 23,1 (15,3) miljoonaa euroa. Investointeja tehtiin lähinnä sijoituksiin ja tietokoneohjelmistoihin. Kesällä Otava Oy hankki 15,6 miljoonalla eurolla Alma Media Oyj:n osakkeita ja yhtiön omistus-osuus osakkeista nousi 29,18 %:sta 31,18 %:iin. Joulutammikuussa Otava Oy hankki yhteensä 10,02 %:n osuuden Enento Oyj:stä 47 miljoonalla eurolla.

Konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius pysyivät erinomaisina. Konsernin nettokassa oli vuoden lopussa 188,9 miljoonaa euroa (182,3) miljoonaa euroa. Kassavarojen ja tililuottojen lisäksi konsernin maksuvalmiutta on turvattu lyhytaikaisilla rahoituslimiiteillä. Konsernin liike-toiminnan rahavirta parani merkittävästi ja oli oli 40,6 (20,7) miljoonaa euroa. Nettorahoitus-tuotot olivat 5,0 (-0,9) miljoonaa euroa eli 2,2 % (-0,4 %) liikevaihdosta.

RISKIT

Konsernin asema on vakiintunut kirja- ja aika-kauslehtimarkkinoilla, joilla vuosittain ei tapahdu suuria vaihteluita.

Arviot konsernin kirjojen kokonaismyynnis-tä eivät ole vuosittain merkittävästi eronneet toteutuneesta myynnistä. Yhtiöissä on käytössä aikaan sidottu nimikekohtainen epäkurantoin-timenettely. Näin ollen kirjavaraston epäkurant-tiusriski on vähäinen.

Konsernin aikakauslehtien tilaajat ovat pit-käaikaisia asiakkaita ja maksavat tilauksensa pääsääntöisesti etukäteen. Mediamyymtimarkkinoilla myynnin vaihtelut voivat olla suurem-

pia, mutta mediamyyntin osuus liikevaihdosta on lehdenmyyntiin verrattuna pieni. Pääosa konsernin tarvitsemien tavaroiden ja palvelujen hintakehityksestä on hyvin ennakoitavissa. Paperin hinnannousuun on varauduttu ja sen saatavuus on turvattu pitkäaikaisin sopimuksin. Kustannusinflaatio nostaa konsernin kustannuksia. Konsernin mahdollisuudet nostaa myytävien tuotteiden hintaa ovat rajalliset. Kulutuskysynnän heikentyminen vaikuttaa osaltaan konsernin myyntiin ja tulokseen.

Konserni on myynnin kasvun turvaamiseksi investoinut myös ydinliiketoimintoihin liittyvään sähköiseen liiketoimintaan, koska painettujen tuotteiden markkinoilla myynti laskee eikä näkyvissä ei ole muutosta.

Edellä selostetun perusteella konsernin toimintaan liittyvät riskit ovat pieniä. Konsernin merkitävät kassavarat sekä vahva kassavirta ja korkea omavaraisuusaste turvaavat konsernin toiminnan jatkuvuuden markkinahäiriö- ja muissa riskitilanteissa. Riskejä on katettu myös omaisuus- ja keskeytysvakuutuksilla.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2023 valittiin hallituksen jäseniksi Henrik Ehrnrooth, Jorma Ollila, Eva Reenpää ja Philip Aminoff sekä uusina jäseninä Mervi Airaksinen ja Jesse Maula. Varajäseneksi valittiin Timo Hirvonen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Henrik Ehrnrooth. Hallituksen sihteerinä on toiminut Ora Lyytikäinen. Tilintarkastajaksi valittiin uudelleen Kari Miettinen, KHT ja varalle Tilintarkastusyhteisö Oy Audicon Ab. Yhtiökokous päätti jakaa osinkoa 6,10 euroa osakkeelle eli yhteensä 12,0 miljoonaa euroa.

OSAKKEET

Yhtiössä on 1 968 085 osaketta. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Osakkeiden luovutus koskee yhtiöjärjestyksen lunastuslauseke.

ALKANEEN TILIKAUDEN NÄKYMÄT

Vuoden 2024 aikana Suomen talouden tila ja kulutuskysyntä pysyvät heikkona. Oletettavaa on, että konsernin toimialoilla rakennejärjestelyt

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 370 076 tuhatta euroa, josta tilikauden voitto on 27 384 tuhatta euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Osinkona jaetaan 6,55 euroa/osake	12 891 tuhatta euroa
Omaan pääomaan jätetään	357 185 tuhatta euroa
370 076 tuhatta euroa	

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Kuva: Vilja Harala

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa olleen henkilöstön lukumäärät ja maksetut palkat ja palkkiot ovat seuraavat:

Konserni	2023	2022	2021
Keskimääräinen henkilömäärä	869	958	987
Palkat ja palkkiot (1 000 €)	50 734	50 409	52 586
Emoyhtiö			
Keskimääräinen henkilömäärä	46	40	39
Palkat ja palkkiot (1 000 €)	5 090	3 203	4 243

Konsernissa on ollut käytössä vuodesta 2002 alkaen koko henkilökuntaa koskeva kannustepalkkiojärjestelmä. Vuoden 2023 tuloksesta maksetaan kannustepalkkiosopimuksen mukaisesti palkkioita Kustannusosakeyhtiö Otavan, Otavamedia Oy:n, Suomalainen Kirjakauppa Oy:n ja Otava Oy:n henkilökunnille sosiaalikuluneen 2,8 miljoonaa euroa.

jatkuvat ja digitalisaatio etenee entistä nopeammin. Tekoäly tuo monia mahdollisuuksia myös Otava-konsernin liiketoiminnoille. Ääni- ja sähkökirjojen myynnin kasvu tasaantuu ja kirjojen kokonaismarkkinat supistuvat. Kirjakauppojen määrä vähenee. Lehtien tilausmyynti, joka on merkittävä osa konsernin liikevaihtoa ja tulosta,

laskee edelleen. Liikevaihdon kasvattaminen tai säilyttäminen painetun kustantamisen alalla on vaikeaa. Uusien liiketoimintamallien kehittäminen on välttämätöntä. Tehostamistoimia jatkamalla, kustannuksia karsimalla ja uusien toimintatapojen avulla konsernin tulos pystytään pitämään vuoden 2023 tasolla.

Tuloslaskelma

1.1.–31.12. M€	Liite	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
		2023	2022	2023	2022
Liikevaihto	1	232,8	239,6	7,2	6,2
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-0,6	0,9		
Valmistus omaan käyttöön		1,0	1,4		
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3,5	2,9	0,4	0,3
Materiaalit ja palvelut					
Aineet ja tarvikkeet					
Ostot tilikauden aikana		-43,7	-48,8		
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-0,7	-0,8		
Ulkopuoliset palvelut		-49,3	-55,7		
Henkilöstökulut	3	-61,0	-60,5	-5,9	-3,7
Poistot ja arvonalentumiset	4	-6,6	-7,6	-0,3	-0,3
Liiketoiminnan muut kulut	5	-59,7	-64,2	-5,5	-5,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		0,9	0,8		
		-219,9	-236,9	-11,6	-9,4
Liikevoitto		16,8	8,0	-4,1	-2,8
Rahoitustuotot ja -kulut	6	8,5	7,7	14,1	8,0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		25,3	15,7	10,0	5,2
Tilinpäätössiirrot	7			21,7	11,3
Tuloverot					
Tilikaudelta		-4,3	-1,5	-4,3	-1,5
Aikaisemmilta tilikausilta		0,0	0,0	0,0	0,0
Laskennalliset verot		0,0	0,0		
		-4,3	-1,5	-4,3	-1,5
Vähemmistöosuus		0,3	0,0		
Tilikauden voitto		21,3	14,2	27,4	15,0

Tase

31.12.

M€

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

	Liite	KONSERNI 2023	2022	EMOYHTIÖ 2023	2022
8					
Aineettomat oikeudet		30,2	30,3	0,0	0,0
Liikearvo		4,5			
Konserniliikearvo		0,2	0,6		
Muut aineettomat hyödykkeet		5,0	5,4	0,5	0,4
Ennakkomaksut		1,7	1,4	0,0	0,1
		41,6	37,7	0,5	0,5

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet		13,6	13,6		
Rakennukset ja rakennelmat		3,1	3,4		
Koneet ja kalusto		4,6	5,7	0,1	0,1
Muut aineelliset hyödykkeet		0,8	0,8		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,6	0,8		
		22,8	24,4	0,1	0,1

Sijoitukset

9					
Osuudet saman konsernin yrityksissä				68,2	68,2
Osuudet omistusyhteysyrityksissä		111,0	102,8	181,6	166,5
Muut osakkeet ja osuudet		46,4	13,2	45,2	12,1
Muut saamiset		5,7	5,5	5,7	5,5
		163,0	121,4	300,7	252,3

Pysyvät vastaavat yhteensä

		227,4	183,5	301,4	252,9

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet		1,4	1,3		
Keskeneräiset tuotteet		3,3	3,4		
Valmisteet ja tavarat		23,4	24,7		
Ennakkomaksut		0,1	0,1		
		28,1	29,4		

Pitkäaikaiset saamiset

Pitkäaik. saamiset omistusyhteysyrityksiltä	10	0,7	0,6	0,7	0,6
Laskennalliset verosaamiset	12	0,2	0,3		
		1,0	0,9	0,7	0,6

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset		5,0	4,0	0,0	0,0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	10			33,5	25,1
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä	10	7,0	7,2	0,0	0,0
Muut saamiset		2,0	2,0	0,3	0,4
Siirtosaamiset	10	4,5	7,7	0,4	3,7
		18,5	21,0	34,2	29,2

Rahat ja pankkisaamiset

Muut arvopaperit		69,0	77,5	69,0	77,5
Rahat ja pankkisaamiset		119,9	104,8	119,1	103,8

Rahat ja pankkisaamiset

		188,9	182,3	188,1	181,3

Vaihtuvat vastaavat yhteensä

		236,5	233,5	223,0	211,0

Yhteensä

		463,9	417,0	524,3	464,0

Tase

31.12.		KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	Liite	2023	2022	2023	2022
Vastattavaa					
Oma pääoma	11				
Osakepääoma		8,9	8,9	8,9	8,9
Ylikurssirahasto		25,0	25,0	25,0	25,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		7,6	7,6	7,6	7,6
Edellisten tilikausien voitto		288,5	286,3	335,1	332,1
Tilikauden voitto		21,3	14,2	27,4	15,0
Oma pääoma yhteensä		351,3	342,0	403,9	388,5
Vähemmistöosuus		1,7			
Tilinpäätössiirtojen kertymä				0,2	0,2
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen					
Pääomalainat		0,5			
Laskennalliset verovelat	12	0,4	0,5		
		0,9	0,5		
Lyhytaikainen					
Saadut ennakot		28,4	27,8		
Ostovelat		11,1	10,9	0,7	0,7
Velat saman konsernin yrityksille	13			81,5	71,2
Velat omistusyhteisyriksille	13	4,4	4,6	0,0	0,0
Muut velat		36,6	4,1	32,8	0,2
Siirtovelat	13	29,4	27,2	5,2	3,2
		110,0	74,6	120,3	75,3
Vieras pääoma yhteensä		110,9	75,1	120,3	75,3
Yhteensä		463,9	417,0	524,3	464,0

Rahoituslaskelma

M€	Liite	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
		2023	2022	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta					
Tilikauden voitto/tappio		21,3	14,2	27,4	15,0
Suoriteperusteisten erien peruminen	15	0,6	1,0	-31,2	-17,5
Tulorahoitus ennen nettokäyttöpääoman muutosta		21,9	15,2	-3,8	-2,5
Käyttöpääoman muutos	15	2,1	-0,7	0,7	-1,2
Liiketoiminnan kassavirta		24,0	14,4	-3,1	-3,7
Saadut korot		5,3	0,6	6,0	0,9
Maksetut korot		-0,1	0,1	-2,1	-0,1
Saadut osingot liiketoiminnasta		11,9	9,7	10,9	8,7
Maksetut verot		-0,1	-3,5	-0,2	-3,1
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-0,3	-0,1	-0,3	-0,1
Muut kassaerät		0,0	-0,5	0,0	-0,5
		40,6	20,7	11,1	2,0
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-6,8	-1,9	-0,2	-0,1
Luovutustulot aineell. ja aineettomista hyödykkeistä		0,4	0,0	0,0	0,0
Myönnettyt lainat		-0,2	0,0	-0,2	-0,6
Investoinnit muihin sijoituksiin		-0,4	-12,1	-0,4	-12,1
Lainasaamisten takaisinmaksut				0,6	
Ostetut tytäryhtiöosakkeet		-0,1			
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet		-15,6	-1,4	-15,6	-1,4
Luovutustulot muista sijoituksista		0,2	0,0	0,2	0,0
		-22,5	-15,3	-15,6	-14,2
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot		0,5			
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		0,0	-9,0	0,0	-9,0
Lyhytaikaisten lainojen nostot		0,0	0,0	12,1	0,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		0,0	-6,0	0,0	-9,9
Osingonjako		-12,0	-15,3	-12,0	-15,3
Saadut ja maksetut konserniavustukset				11,2	22,3
		-11,5	-30,3	11,3	-11,8
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 1.1.		182,3	208,4	181,3	206,6
Sijoitusrahasto-osuuksien arvomuutos		0,0	-1,3	0,0	-1,3
Rahavarat 31.12.		188,9	182,3	188,1	181,3

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Otava Oy:n lisäksi kaikki ne tytäryhtiöt, joiden osakkeiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti yli 50 %.

Osakkuusyhtiöiksi katsotaan yritykset, joista konsernilla on 20–50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden, rahoituslaskelmien ja liitetietojen yhdistelmänä. Yhdistelyssä on eliminoitu konserniyhtiöiden sisäiset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako. Vähennistön osuus on erotettu tilikauden tuloksesta ja taseen omasta pääomasta.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden hankinta-arvon ja oman pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu tytäryhtiöiden pysyviin vastaaviin. Aineettomissa hyödykkeissä esitetyt julkaisuoikeuksien arvot on määritetty lehtikohtaisesti tuottoarvomenetelmällä. Julkaisuoikeuksien arvot ylittävät niiden poistamattoman hankintamenon. Julkaisuoikeuksien arvot määritetään vuosittain ja tarvittaessa tehdään poistoja.

Kohdistamatta jäänyt konserniaktiiva tai -reservi esitetään omana eränä konsernitaseessa ja poistetaan tai tuloutetaan taloudellisen vaikutusaikanaan.

Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta konserniliikearvon poistolla vähennettynä on esitetty omana eränä. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot on eliminoitu.

TULOVEROT

Konsernin tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden verotettaviin tuloksiin perustuvat verot ja taseen laskennallisen verosaamisen ja -velan muutokset. Laskennallinen verosaaminen ja -velka on laskettu suomalaisten yhtiöiden osalta 20,0 %:n verokannalla. Pysyvien vastaavien arvonorotuksesta laskettu verovelka esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Tilinpäätöksessä valuuttamääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on aktivoitu hankintamenoihin vähennettynä taloudellisen käyttöiän mukaan lasketuilla suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty erillisyyhtiöiden tilinpäätöksissä poistoerona tuloslaskelmassa. Erillisyyhtiöiden taseissa poistoerotus on kirjattu kertyneisiin poistoeroihin. Poistoina esitetään hankintamenosta taloudellisen käyttöiän mukaan lasketut suunnitelman mukaiset poistot. Poistoajat ovat seuraavat:

• aineettomat oikeudet	3–10 vuotta
• liikearvo	5 vuotta
• konserniliikearvo	3–5 vuotta
• muut pitkävaikutteiset menot	3–15 vuotta
• rakennukset ja rakennelmat	10–50 vuotta
• koneet	3–12 vuotta
• kalusto ja irtaimisto	3–10 vuotta

Lisäksi eräisiin maa-alueisiin sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä arvonorotuksia, joista ei tehdä poistoja.

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Konsernitaseessa poistoerot on jaettu omaan pää-omaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden aikana tapahtunut muutos on vastaavasti jaettu tuloslaskelmassa tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin valmistus- tai hankintamenoihin tai niitä alhaisempiin todennä-

köisiin luovutushintoihin. Varaston käyttö on kirjattu liiketoiminnan luonteesta riippuen joko FIFO-periaatteen tai keskihankintahinnan mukaan.

ELÄKESITOUMUKSET

Eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja. Suorat eläkevastuut on sisällytetty siirtovelkoihin.

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.

M€

KONSERNI

EMOYHTIÖ

2023

2022

2023

2022

1. Liikevaihto toimialoittain ja markkina-alueittain

Toimialoittain

Kirjankustantaminen	80,2	78,8		
Kauppa	85,7	89,9		
Media	75,7	80,7		
Hallinto ja keskitetyt palvelut	9,3	8,2	7,2	6,2
Toimialojen välinen liikevaihto	-18,0	-18,0		
Yhteensä	232,8	239,6	7,2	6,2

Markkina-alueittain

Kotimaa	229,7	236,1	7,2	6,2
Muut	3,1	3,5		
Yhteensä	232,7	239,6	7,2	6,2

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot	1,6	1,2	0,1	0,1
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	0,1	0,0	0,0	0,0
Palveluiden myynti			0,2	0,2
Muut tuotot	1,9	1,7	0,0	0,1
Yhteensä	3,5	2,9	0,4	0,3

3. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	50,7	50,4	5,1	3,2
Eläkekulut	8,7	8,6	0,7	0,5
Muut henkilöstökulut	1,6	1,5	0,1	0,0
Yhteensä	61,0	60,5	5,9	3,7

Johdon palkat ja palkkiot luontoisetuineen

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja	1,5	1,6	0,7	0,7
Yhteensä	1,5	1,6	0,7	0,7

Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaiseksi muutettu)

Kirjankustantaminen	289	309		
Kauppa	293	347		
Media	241	263		
Hallinto ja keskitetyt palvelut	46	40	46	40
Yhteensä	869	958	46	40

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
4. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	6,1	6,3	0,3	0,3
Poistot konsernin liikearvosta	0,5	1,3		
Yhteensä	6,6	7,6	0,3	0,3
5. Tilintarkastajan palkkiot				
Oy Audicon Ab				
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1	0,0	0,0
Yhteensä	0,1	0,1	0,0	0,0
6. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	3,4	8,5		
Osinkotuotot				
Omistusyhteisyriyksiltä			10,9	8,7
Muilta	0,1	0,1		
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	0,1	0,1	10,9	8,7
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			0,8	0,3
Korkotuotot omistusyhteisyriyksiltä	0,0	0,0	0,0	0,0
Muilta	5,4	0,8	5,4	0,8
Yhteensä	5,4	0,8	6,2	1,1
Muut rahoitustuotot				
Valuuttakurssivoitot, realisoitumattomat	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista				
Omistusyhteisyriyrytyös. / saamisten arvonalentumiset	0,0	0,0	0,5	0,0
Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumiset	0,0	0,2	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,2	0,5	0,0
Sijoitusten arvonalentumiset				
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien sijoituksista	0,0	1,3	0,0	1,3
Yhteensä	0,0	1,3	0,0	1,3
Korkokulut				
Saman konsernin yrityksille			2,1	0,3
Muille	0,0	0,1	0,0	0,1
Yhteensä	0,0	0,1	2,1	0,3

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
Muut rahoituskulut				
Muut rahoituskulut omistusyhteisyrityksille	0,1	0,0	0,1	0,0
Muille	0,3	0,1	0,3	0,1
Yhteensä	0,4	0,1	0,4	0,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8,5	7,7	14,1	8,0
7. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus			0,0	0,1
Saadut konserniavustukset			21,7	11,2
Yhteensä			21,7	11,3
8. Pysyvät vastaavat				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	105,8	105,7	0,2	0,2
Lisäykset	0,2	0,0	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	105,9	105,8	0,2	0,2
Kertyneet poistot 1.1.	-75,4	-75,1	-0,2	-0,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	-0,3	-0,3	0,0	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-75,7	-75,4	-0,2	-0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	30,2	30,3	0,0	0,0
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	3,3	3,3		
Lisäykset	5,0	0,0		
Hankintameno 31.12.	8,3	3,3		
Kertyneet poistot 1.1.	-3,3	-3,3		
kauden poisto	-0,5	0,0		
Kertyneet poistot 31.12.	-3,8	-3,3		
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,5	0,0		
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	42,1	42,1		
Lisäykset	0,1	0,0		
Hankintameno 31.12.	42,3	42,1		
Kertyneet poistot 1.1.	-41,6	-40,2		
Tilikauden poisto	-0,5	-1,4		
Kertyneet poistot 31.12.	-42,0	-41,6		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,2	0,6		

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	71,3	73,9	2,4	2,5
Lisäykset	0,5	0,3	0,0	0,0
Vähennykset	-1,3	-3,4	0,0	-0,2
Siirrot erien välillä	1,6	0,6	0,3	0,1
Hankintameno 31.12.	72,2	71,3	2,7	2,4
Kertyneet poistot 1.1.	-65,9	-65,9	-2,0	-1,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	1,3	3,0	0,0	0,2
Tilikauden poisto	-2,6	-3,0	-0,2	-0,2
Kertyneet poistot 31.12.	-67,2	-65,9	-2,2	-2,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,0	5,4	0,5	0,4
Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä				
Hankintameno 1.1.	1,4	1,1	0,1	0,0
Lisäykset	2,1	0,8	0,2	0,2
Siirrot erien välillä	-1,8	-0,6	-0,3	-0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,7	1,4	0,0	0,1
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	13,6	13,6		
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,6	13,6		
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	28,6	28,6		
Lisäykset	0,0	0,0		
Vähennykset	0,0	-0,1		
Siirrot erien välillä	0,0	0,1		
Hankintameno 31.12.	28,6	28,6		
Kertyneet poistot 1.1.	-25,2	-24,9		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,0	0,1		
Tilikauden poisto	-0,4	-0,4		
Kertyneet poistot 31.12.	-25,5	-25,2		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,1	3,4		

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
Koneet ja kalustot				
Hankintameno 1.1.	25,4	26,7	0,3	0,3
Lisäykset	0,6	0,7	0,0	0,0
Vähennykset	-1,6	-2,0	0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,6	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	25,1	25,4	0,3	0,3
Kertyneet poistot 1.1.	-19,7	-19,0	-0,2	-0,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	1,5	2,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	-2,3	-2,6	0,0	-0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-20,5	-19,7	-0,2	-0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,6	5,7	0,1	0,1
Tuotannollisten koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.	1,3	1,7		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	0,9	0,9		
Hankintameno 31.12.	0,9	0,9		
Kertyneet poistot 1.1.	-0,1	-0,1		
Kertyneet poistot 31.12.	-0,1	-0,1		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,8	0,8		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	0,8	0,8		
Lisäykset	0,4	0,3		
Vähennykset	0,0	-0,2		
Siirrot erien välillä	-0,6	-0,1		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,6	0,8		
Arvonkorotukset				
Edellä mainittuihin kirjanpitoarvoihin sisältyy arvonkorotuksia seuraavasti:				
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1,1	1,1		
Arvo 31.12.	1,1	1,1		

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
9. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			141,8	141,8
Hankintameno 31.12.			141,8	141,8
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			-73,6	-73,6
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			-73,6	-73,6
Kirjanpitoarvo 31.12.			68,2	68,2
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	169,3	167,9	166,5	165,2
Lisäykset	15,6	1,4	15,6	1,4
Hankintameno 31.12.	184,9	169,3	182,1	166,5
Kertyneet pääomaoikaisut 1.1.	-66,5	-66,3		
Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksesta	4,4	9,3		
Saadut osingot	-11,8	-9,6		
Kertyneet pääomaoikaisut 31.12.	-73,9	-66,5		
Kirjanpitoarvo 31.12.	111,0	102,8	182,1	166,5
Kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa	95,2	90,8		
Pörssiosakkeiden markkina-arvo 31.12.	246,6	225,9		
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	13,7	2,0	12,1	0,3
Lisäykset	33,2	11,8	33,2	11,8
Vähennykset	0,0	-0,2	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	46,8	13,7	45,2	12,1
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-0,5	-0,3	0,0	0,0
Arvonalentumisten lisäys		-0,2		0,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,5	-0,5	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	46,4	13,2	45,2	12,1
Pörssiosakkeiden markkina-arvo 31.12.	42,7	11,1	42,6	11,0

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
Muut saamiset				
Hankintameno 1.1.	5,9	5,7	5,9	5,7
Lisäykset	0,4	0,2	0,4	0,2
Vähennykset	-0,2	0,0	-0,2	0,0
Hankintameno 31.12.	6,1	5,9	6,1	5,9
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,7	5,5	5,7	5,5

Konserniyritykset

	Koti- paikka	Konsernin om.osuus, %	Emoyhtiön om.osuus, %
Kiinteistö Oy Helsingin Uudenmaankatu 8-12	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Kirjatalo Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Kustannusosakeyhtiö Otava	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Otavamedia Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Otavan Kirjapaino Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Otavanmäki Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Suomalainen Kirjakauppa Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
WordDive Oy	Tampere	60,00 %	

Osakkuusyritykset

Alma Media Oyj	Helsinki	31,18 %	31,18 %
Aurora Studios Oy	Helsinki	29,32 %	29,32 %
Kirjavälitys Oy	Hyvinkää	47,07 %	12,98 %

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
10. Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Omistusyhteisyrityksiltä				
Lainasaamiset	0,7	0,6	0,7	0,6
Yhteensä	0,7	0,6	0,7	0,6
Lyhytaikaiset saamiset				
Samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä				
Myyntisaamiset			0,0	0,0
Korkosaamiset			0,0	0,0
Lainasaamiset			0,0	0,6
Muut saamiset			33,5	24,4
Konsernitilisaamiset			11,8	13,2
Konserniavustussaamiset			21,7	11,2
Yhteensä			33,5	25,1
Omistusyhteisyrityksiltä				
Myyntisaamiset	7,0	7,2	0,0	0,0
Siirtosaamiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	7,0	7,2	0,0	0,0
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Tuloverosaamiset	0,1	3,6	0,0	3,4
Jaksotetut kulut	0,4	1,2	0,0	0,0
Korkosaamiset	0,4	0,2	0,4	0,2
Tekijänpalkkiosaamiset	2,1	1,5		
Muut	1,5	1,1	0,0	0,0
Yhteensä	4,5	7,7	0,4	3,7

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
11. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	8,9	8,9	8,9	8,9
Osakepääoma 31.12.	8,9	8,9	8,9	8,9
Ylikurssirahasto 1.1.	25,0	25,0	25,0	25,0
Ylikurssirahasto 31.12.	25,0	25,0	25,0	25,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	7,6	7,6	7,6	7,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	7,6	7,6	7,6	7,6
Kertyneet voittovarot 1.1.	300,5	302,1	347,1	347,8
Osingonjako	-12,0	-15,3	-12,0	-15,3
Lahjoitus Otavan Kirjasäätiö sr:lle		-0,5		-0,5
Kertyneet voittovarot 31.12.	288,5	286,3	335,1	332,1
Tilikauden voitto	21,3	14,2	27,4	15,0
Oma pääoma yhteensä	351,3	342,0	403,9	388,5
Voitonjakokelpoiset varat				
Kertyneet voittovarot 31.12.			335,1	332,1
Tilikauden tulos			27,4	15,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto			7,6	7,6
Voitonjakokelpoiset varat			370,1	354,7
12. Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset				
Yhdistelytoimenpiteistä	0,2	0,3		
Yhteensä	0,2	0,3		
Laskennalliset verovelat				
Poistoerosta	0,2	0,3		
Arvonkorotuksista	0,2	0,2		
Yhteensä	0,4	0,5		
Hyllypoistoihin liittyvät laskennalliset verosaamiset	0,5	0,5		

31.12.	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
M€	2023	2022	2023	2022
13. Vieras pääoma				
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Konsernilla ei ole lainoja, jotka erääntyvät yli viiden vuoden kuluttua.				
Pitkäaikaiset velat				
Pääomallainat	0,5	0,0		
Yhteensä	0,5	0,0		
Pääomallainan ehdot: Laina on osakeyhtiölain 12. luvun tarkoittama pääomallaina, ja siten lainan pääoman palauttamiseen sekä koron maksuun sovelletaan kulloinkin voimassa olevan osakeyhtiölain säännöksiä riippumatta siitä, mitä sopimuksessa on sovittu lainan takaisinmaksusta. Laina erääntyy takaisinmaksettavaksi lainanottajan tilikausien 2023–2026 sekä tarvittaessa välitilinpäätöksen per 31.3.2027 osoittaman kumulatiivisen EBITDA:n perusteella. Pääomallaina on koroton.				
Lyhytaikaiset velat				
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Ostovelat			0,0	0,0
Muut velat			81,5	71,2
Lyhytaikaiset muut velat konserniyrityksille			0,2	0,5
Konsernitilivelat			81,3	70,7
Yhteensä			81,5	71,2
Omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	4,4	4,6	0,0	0,0
Yhteensä	4,4	4,6	0,0	0,0
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Tuloverovelat	0,6	0,0	0,6	0,0
Jaksotetut henkilöstökulut	15,8	13,8	4,0	2,9
Tekijänpalkkiovelat	12,1	12,1		
Korkovelat	0,2	0,3	0,2	0,3
Muut	0,7	1,1	0,4	0,0
Yhteensä	29,4	15,2	5,2	3,2
14. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä				
Emoyhtiöllä ei ole lainojen vakuudeksi annettuja kiinnityksiä.				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Annetut pantit	1,5	1,4	1,5	1,4
Vuokratakaukset	0,3	0,6		
Yhteensä	1,8	1,9	1,5	1,4
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1,0	0,9	0,1	0,1
Myöhemmin maksettavat	0,7	0,7	0,1	0,1
Yhteensä	1,7	1,6	0,2	0,1

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.

M€

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset				
Samaan konserniin kuuluvien puolesta annetut			5,0	5,5
Muille yrityksille annetut takaukset	0,9	0,9	0,9	0,9
Yhteensä	0,9	0,9	5,9	6,4
Muut vastuut				
Vuokravastuut	41,8	45,1		
Muut vastuut omasta puolesta	5,3	5,7	5,3	5,7
Yhteensä	47,1	50,8	5,3	5,7
15. Kassavirtalaskelma				
Seuraavilla kirjauksilla muutetaan tuloslaskelman suoriteperusteiset erät kassaperusteisiksi sekä perutaan erät, jotka esitetään muualla kassavirtalaskelmassa:				
Poistot	6,6	7,6	0,3	0,3
Poistoeron muutos			0,0	-0,1
Verojen oikaisu	4,3	1,5	4,3	1,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-4,4	-9,3		
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot (-)/-tappiot(+)	-0,4	0,2	0,0	0,0
Pysyvien ja vaihtuvien vastaavien arvonalentumiset	0,0	1,5	0,5	1,3
Konserniavustukset			-21,7	-11,2
Osinkotuotot	-0,1	-0,1	-10,9	-8,7
Korkotuotot	-5,4	-0,8	-6,2	-1,1
Korkokulut	0,4	0,2	2,5	0,5
Muut oikaisut, joihin ei liity maksua	-0,5	0,2	0,0	0,0
Oikaisut yhteensä	0,6	1,0	-31,2	-17,5
Käyttöpääoman muutos				
Liikesaamiset, lisäys (-), vähennys (+)	-0,9	0,7	0,1	0,2
Vaihto-omaisuus, lisäys (-), vähennys (+)	1,3	-0,1		
Korottomat velat, lisäys (+), vähennys (-)	1,7	-1,4	0,6	-1,4
Käyttöpääoman muutos	2,1	-0,7	0,7	-1,2

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitukset

Helsingissä, 28. helmikuuta 2024

Henrik Ehrnrooth
Hallituksen puheenjohtaja

Mervi Airaksinen
Hallituksen jäsen

Philip Aminoff
Hallituksen jäsen

Jesse Maula
Hallituksen jäsen

Jorma Ollila
Hallituksen jäsen

Eva Reenpää
Hallituksen jäsen

Alexander Lindholm
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä, 28. helmikuuta 2024

Kari Miettinen, KHT

Avarramme maailmoja

Otava Oy

Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
www.otavakonserni.fi